

Debugging on Shabbos

1010 WINS | 1010wins.com Oy Vey! City Kosher Water Controversy

NYC DEP recommends home filters to Orthodox Jews ...is this Kosher?

It may be true -- and just in case, restaurants and bakeries operated under Orthodox Jewish law were advised Tuesday to use filters that can ensure water purity.

The problem: tiny harmless creatures called copepods. The little organisms are crustaceans and therefore not considered kosher. As stores in heavily orthodox Brooklyn reported a run on water filters and rabbis considered whether additional measures were necessary, the Central Rabbinical Council issued its edict for businesses. "We have given out a ruling that they should filter their water," said the council's Rabbi Yitzchok Glick. "We are still in the middle of deliberations about exactly the issues and the Jewish law." Under Jewish law, the eating of crustaceans -- aquatic animals with skeletons outside their bodies, including shrimp, crabs and lobsters -- is barred. Rabbi Abraham Zimmerman, of the Orthodox Satmar sect, said the recent discovery of the copepods was a small hardship, but he called on the city to help in making its water kosher.

"We hope the city will do something to purify and filter the water to accommodate a few hundred thousand Orthodox, observant Jews," Zimmerman said. But the Department of Environmental Protection, which runs the reservoirs, said that the copepods are impossible to do away with and that they deliver health benefits to the reservoir.

"When it comes to delivery, if there is a spike and you are not comfortable with what you see in your water, all we can recommend is a commercial filter, which will effectively filter them out," DEP spokesman Charles Sturcken said.

Another Brooklyn rabbi, of the Lubavitcher group, said many religious leaders were advising their Orthodox followers to buy water filters if they can. For those who can't afford filters, the water can be run through a double cloth to remove the copepods, Zimmerman said. The problem became known only two weeks ago in another dispute over kosher product.

An Israeli company was accused by some customers of selling vegetables contaminated with insects, a violation of kosher laws. The company insisted the bugs were introduced when the vegetables were washed in New York. Several Orthodox Jews then put the city's tap water under a microscope, turning up the millimeter-long creatures. The ensuing flap was particularly surprising, given New York's reputation for great-tasting water. A recent Zagat survey found that seven out of 10 New York diners preferred tap to bottled water. City officials were adamant that the creatures posed no threat to anyone's physical health, although the mental well-being of the Orthodox community was another matter. "Pertaining to households, if they have to filter the water, we don't have an exact ruling at this point," said Glick.

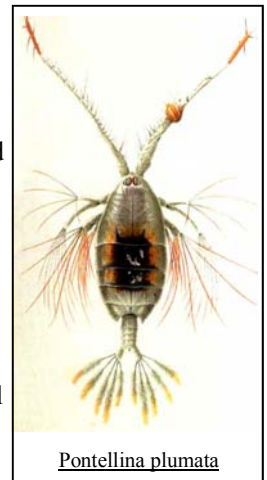

Sapphirina auronitens

What is a copepod? - - - - -

These aquatic crustaceans are very diverse and are the most numerous metazoans in the water community ("metazoan" means all multi-celled animals). Copepod habitats range from fresh water to hypersaline conditions, from subterranean caves to water collected in bromeliad leaves or leaf litter on the ground and from streams, rivers, and lakes to the sediment layer in the open ocean. Their habitats also range from the highest mountains to the deepest ocean trenches, and from the cold polar ice-water interface to the hot active hydrothermal vents. Copepods may be free-living, symbiotic, or internal or external parasites on almost every phylum of animals in water. The usual length of adults is 1-2 mm, but adults of some species may be as short as 0.2mm and others may be as long as 10mm.

Ecologically they are important links in the food chain linking microscopic algal cells to juvenile fish to whales. Copepods also have the potential to act as control mechanisms for malaria by consuming mosquito larvae, and contrariwise are intermediate hosts of many human and animal parasites.

Pontellina plumata

בִּי אֵלֶיֶזֶר אוֹמֵר: תוֹלֵין
אֶת הַמְשֻׁמֶרֶת בְּיוֹם טוֹב,

א משנה

וְנוֹתְנִין לְתִלוּיָהּ בַּשַּׁבָּת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אֵין
תוֹלֵין אֶת הַמְשֻׁמֶרֶת בְּיוֹם טוֹב, וְאֵין נוֹתְנִין לְתִלוּיָהּ
בַּשַּׁבָּת, אָבֵל נוֹתְנִין לְתִלוּיָהּ בְּיוֹם טוֹב.

Source 1: משנה וגמרא שבת דף קל"ח

משום מאי מתריגין ביה — למשנור. משום בורר — דהאי ננוי צורר הוא.
כוותי ידי מסתברא — דאי אתרו זיה נשוס צורר, התראה היא. ונוטל
אוכל ומניח פסולת — ולרנא הוא הדין נמי דאי אתרו זיה משוס מרקד
הויא התראה. אצל לר' זירא אי אתרו זיה משוס צורר — לאו התראה
היא דלא דמי לצורר. שהאוכל למטה
ופסולת למעלה, ויה שאין כן צורר
קטנית, שהפסולת למטה.

דמשום מאי מתריגין ביה? רבה אָמר: משום בורר,
רבי זירא אָמר: משום מרקד. אָמר רבה: יכוותי
דידי מסתברא, מה דרכו של בורר — נוטל אוכל
ומניח הפסולת, אף הקא נמי — נוטל את האוכל ומניח
את הפסולת. אָמר רבי זירא: כוותי דידי מסתברא,
מה דרכו של מרקד — פסולת מלמעלה ואוכל
מלמטה, אף הקא נמי — פסולת מלמעלה ואוכל
מלמטה.

Source 2: גמרא שבת דף קל"ט

ג משנה נוֹתְנִין מִים עַל גַּב הַשְּׁמֵרִים בַּשָּׁבִיל
שִׁיצוּלוֹ. וּמְסַנְּנִין אֶת הַיַּיִן בַּסוּדָרִין, וּבְכַפִּיפָה מְצָרִית.
ד גמרא יאָמר זְעִירִי: נוֹתֵן אָדָם יַיִן צָלוּל וּמִים
צָלוּלִין לְתוֹךְ הַמְשֻׁמֶרֶת בַּשַּׁבָּת וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. אָבֵל
עֲכוּרִין — לא. מִיתִיבֵי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר: טוֹרֵד אָדָם חֲבִית שֶׁל יַיִן, יִינֶה וְשִׁמְרִיָּהּ, וְנוֹתֵן
לְתוֹךְ הַמְשֻׁמֶרֶת בַּשַּׁבָּת וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ! — תְּרַגְמָה זְעִירִי:
בֵּין הַגִּיתוֹת שָׁנוּ.

Source 3: בית יוסף אורח חיים סימן שיט

ונמצא פסקן של דברים דיין שהוא צלול דרובייהו דאינשי לא קפדי ביה כלל מותר לתת אותו אפילו לתוך המשמרת כדי שיהיה צלול ביותר אבל יין שהוא עכור קצת ואפשר דמשתתי הכי ומיהו רובייהו דאינשי לא שתו ליה הכי בסודרין וכפיפה שרי דאיכא שינוי ובלבד שלא יעשה גומא ושלא יגביה מקרקעית ושל כלי טפח אבל לתוך המשמרת דליכא שינוי אסור ויין שהוא עכור לגמרי ולא משתתי הכי כלל אפילו בסודרין וכפיפה אסור עכ"ל.

Sources 4: רמב"ם הלכות שבת פרק ח'

זמנים, הלכות שבת פ"ח

יא הזורה ט"ה או הבורר ט"ו כגרוגרת -- ח"ב. והמסבין ט"ז – הרי הוא תולדת בורר. וכן הבורר ט"ז שמרים מתוך המשקין – הרי זה תולדת בורר, או תולדת מרקד וח"ב; שהזורה והבורר והמרקד ט"ז דומין ענגניהם זה לזה. ומפני מה מנו אותם בשלשה? מפני שקל מלאכה ע שהיתה במשקן מונין אותה בפני עצמה. יד המשמר ט"ז, או שמן, או מים וכן שאר המשקין במשמרת ט"ז שקהן – ח"ב, והוא – שישמר כגרוגרת; אבל מסנגין יין שאין בו שמרים, או מים צלולים בסודרין ובכפיפה מצרית ט"ז כדי ט"ז שיהא צלול ביותר.

Source 5: שולחן ערוך

הלכות שבת סימן שיט

י מ"ז

או מים שהם צלולים, (לד) מטר לסנגן במשמרת. הגה ואף-על-פי שיש בו (י) (לה) *קסמין וקין. *הואיל וראויין לשמות בלאו הכי (סמ"ג).

משנה ברורה י (לד) מטר. גיזן דבלאו הסגון

גס"פן הם צלולים וראויים לשמות לכן אין בזה משום בורר; וצלולים

מקרי כל שראוי לשמות כן בלי סגון (כה) לרב בגי'אדם, (כו) ויש מחמירין דדוקא בשפלים יכולים לשמות כן, ואין מסנגן אלא כדי שיהיו צלולים ביותר. וכן משקה שקדים הפתושין מערב-שבת מטר לסגן בשבת, הואיל ויכולים לשמותו כן בלי סגון [אחרונים]: (לה) קסמין וקין. איתא בסמ"ג קצת קסמין, והפננה, דאלו היו הרבה אין ראוי לשמות כן לרב בגי'אדם בלי סגון, (כו) והוא הדין אם יש בניהן קצת קמחין, שראויין לשמות כן לרב בגי'אדם, גס"פן שרי לסגן אפילו

במשמרת:

Sources 6: From The 39 Melachos, by Rabbi Dovid Ribiat

g-2) The three levels of impure mixtures with regard to Merakaid

The Poskim distinguish between three levels of impure mixtures with regard to the Melocho of Merakaid.¹¹ Each degree of impurity dictates a different Halachic status. The three levels are:

- 1: **עכורים** - turbid, undrinkable liquid (filtering is prohibited M'deoraisa)
- 2: **עבור קצת** - slightly tainted liquid
- 3: **צללים** - basically clear liquid (filtering is permissible)

1: The M'deoraisa level: עכורים (Achurim) - turbid and undrinkable liquid

Liquids containing a high degree of impurities that would prevent most people from drinking them under almost any conditions, are referred to as **עכורים (Achurim)**.¹² Turbid water (i.e. very muddy or contaminated) is an example of Achurim, since most people could not bring themselves to drink such water, even if it were safe to do so before purifying it.

Filtering or straining turbid water brings about a major improvement in the water, and is therefore Merakaid M'deoraisa.

➤ Other examples of Achurim liquids:

- Tea containing a lot of tea leaves
- Brewed coffee containing a lot of coffee grounds
- Old wine that has fermented and contains heavy sediment
- Raisin wine containing many raisins
- Fresh juice containing seeds, pips, bits of peel
- Tap water in regions where the drinking water is very dirty

2: The M'derabonon level: עבור קצת - slightly tainted

A liquid containing a moderate, but noticeable level of impurities that most people would only drink in its present state if it could not be filtered (e.g. because filtering is very inconvenient or costly), is referred to as **עבור קצת (Achur K'izas)** - slightly tainted.

Because such liquid is drinkable (even if not very desirable), filtering or straining it is not Merakaid M'deoraisa, since the straining only brings about a relatively minor improvement in the drink.¹⁴

➤ Examples:

- Tap water that is safe, but that most people would filter (e.g. slightly cloudy or discolored)
- Milk that has begun to curdle slightly, but has not soured or spoiled
- Wine containing a small degree of sediment that most people would prefer filtered out
- Tea containing a small amount of leaves that most people would prefer to filter out

3: The permissible level: צללים - liquid that are basically clear

Liquids containing minor impurities that are drinkable to most people are referred to as **צללים (Tz'lullim)**.

If the presence of the impurities is not generally offensive, and most people would be willing to drink the liquid without any filtering, straining the impurities from the mixture is permissible.^{15a}

➤ Example:

The drinking water faucets in most homes are fitted with small filters (called aerators). Nevertheless, turning on the tap water on Shabbos does not pose a question of Merakaid, because the water is drinkable to most people as it is.¹⁶ This is because the public water supply in most municipalities (in the U.S.) undergoes numerous stages of filtration and purification before reaching the average home. Therefore, the use of the faucet aerator is merely an additional (and largely unnecessary) precaution.

הלכות שבת סימן שיט

טז ימים שיש בהם תולעים מתר לשותתן (נט) על-ידי (יט) מפה בשבת, (ס) דלא שנה בורר ומשמר (סא) *אלא במתקן הענין קדם אכילה או שתיה, אבל אם בשעת שתיה מעכב את הפסלת שלא יבגס לתוך פיו אין זה מעין מלאכה ומתיר:

משנה ברוך

טז (נט) על-ידי מפה. ומשום מלבן ליכא פינן דליפא לכלוף, וכמו שכתב פסימן שב סעיף ט, (ו) ואם-כן לדעת האוסרין שם אסור על-ידי מפה, והינו דוקא במים, אבל בנין ושאר משקין לכלי עלמא שרי, דאין המפה מתלבן על-ידי שריטתן. ובאליה רבה כתב להקל אף במים, אפילו לדעת האוסרין שם, (נא) ובמקום הדחק יש להקל (נב) פינן שאינו מתבונן לכביסה: (ס) דלא שנה בורר וכו'. והא דאינו אסור משום שמא יסחט, פינן דאינו נשנה במים רק דבר מועט מהבגד כדי הנחת פיו, אינו חושש לסחטו [ב"י, ע"ש עוד], ומכל מקום יש לנהר (נג) שלא ישנה דרך בית-יד מפתנת שלו, דכונה חישנין יותר שמא יסחט, שמצטער בלבישתו: (סא) אלא במתקן וכו'. וצ"ל-כן קשנופל זכוב או דבר אחר במאכל ומשקה (נד) לא יסיר הזכוב בין ביד בין בכלי, דהוי בורר פסלת מאכל, אלא יקח קצת גם מהמאכל או המשקה עמו ויזרק:

חיי הלכות שבת / כלל טז אדם

ח בשעת הדחק, מתר לסגן יין ומשקין שאין בהם שמרים, רק שנפלו בו קיסמין אפלו בכלי שעשוי משערוות, כמו נפה, אבל אם יש במשקין תולעים, נראה לי דאסור לסגן, וצריך עיון (ה). אבל מתר לשותות על ידי מפה לכלי עלמא, דלא שנה בורר אלא בשבורר קדם האכילה, אבל לא בשעת האכילה ושתיה. ומים שיש בהם תולעים, נבאר לקמן במלאכת מלבן. וצריך לסגן בקערה כדי שלא יהיה חלל טפח מן המשמרת לקרקעית הפלי משום שנוי, או שיחזיק המשמרת בידו:

נשמת אדם

ה' די"ל אע"פ שא"א לשתות מחמת התולעים מ"מ אי לאו משום איסור דרביע עליו היה יכול לשתותו רומה לקסמין, ובשעת הדחק יש לסמוך על דעה ראשונה שבש"ע דאפילו במשמרת מותר. ואמנם מתשובת הרא"ש כלל כ"ב וכ"כ בש"ע סעיף ט"ז דמים שיש בו תולעים מותר לשתות ע"י מפה דל"ש בורר ומשמר בשעת שתיה ע"ש שמוכח דאם לא בשעת שתיה אסור, ואפשר דיש לחלק דמיירי מתולעים כמו זכובים וכיוצא בהם דהם אפילו בלא איסור הם מאוסים ומקרי פסולת גמור משא"כ אלו תולעים קטנים הגדלים בשכר בתולעי ממש וצ"ע:

שו"ת מנחת יצחק חלק ז סימן כג

ע"ד סינון מים היוצאים מהברזא /מהברז/ ע"י סמרטוט בשבת.

בס"ד אסרו חג הסוכות תשל"ו לפ"ק ירושלים עיה"ק. שוכט"ס א"כ האברך הרב החו"ב טובא יו"ש וכו' כש"ת מוה"ר חיים פיוויש שנעעבאלג שליט"א מחברי הכולל במאנשסטר יצ"ו. אחדשה"ט, הנה אף דטרידנא טובא פניתי מכל עסקי להשיב לו בדבר הלכה למעשה אשר נשאלתי מזה מרבים ע"ד אשר נמצא שם בהמים היוצאים מהברז /מהברז/ תולעים קטנים ומתוקנת על הברז כמו נפה שבתוכו סמרטוט שלא יצאו התולעים, והשאלה אם מותר כן בשבת משום בורר.

והנני בזה להשיב בקיצור. הנה בשו"ע /או"ח/ (סי' שיה"ט סעי' י') ס"ל לדיעה הא' אשר הלכה כוותי' וכמ"ש שם במ"ב (ס"ק מ"א), דיש בזה ג' חילוקים וכמ"ש הר"ן הובא שם בב"י, דהיכא דרובא דאינשי לא קפדי מותר לסנון גם במשמרת כדי שיהי' צלול ביותר, ואם הוא עכור קצת ואפשר דמשתתי הכי ומיהו רובא דאינשי לא שתו לי' הכי, בסודרין וכפיפה דאיכא שינוי שרי, ואם הוא עכור לגמרי ולא משתתי הכי כלל אפילו בסודרין וכפיפה אסור

והנה בב"י שם הביא מתשו' הרא"ש, וכ"פ בש"ע שם /או"ח סי' שיה"ט/ (סעי' ט"ז) דמים שיש בהם תולעים מותר לשתותן ע"י מפה בשבת דל"ש בורר ומשמר אלא במתקן הענין קודם אכילה וכו', וכתב הב"י שם דלא איצטריך להאי טעמא אלא בתולעים דלא הוי משתתי כלל בלא סינון משום דאיכא למיחש שמא יבלע א' מהם דאסור, אבל אם היו קשין וקמחים דבלא סינון נמי הוי משתתי ע"י הדחק בלאו האי טעמא נמי שרי דלאו היינו בורר כמו שנתבאר

בסמוך עכ"ל, ורצ"ל דהיכא דמשתתי ע"י הדחק שרי ע"י סודרין היינו בשינוי כנ"ל.

והנה בגינת ורדים (כלל ג' סי' י"ג) ובס' תהלה לדוד (סי' שיה"ט אות ט"ז) שוים לטובה דבתולעים אפ"ל דמותר ע"י שינוי אפילו קודם אכילה, רק מחולקין בטעמן, דהגנו"ר סמך על פשטות לשון הרא"ש דגם בעכורין לגמרי מותר ע"י סודרין, והתהלה לדוד לא נראה לו כיון דהרמב"ם והרשב"א והר"ן אוסרין והב"י פירש גם דעת הטור כן, אלא כיון דאינו ראוי לאכילה רק מחמת איסורא דרביע עלי' אפשר דדמי לעכורין קצת דמותר בסודרין, והנ"מ היכא דקפדי למישתי משום איסטניס להגנו"ר שרי, והמשמעות אפילו היכא דכולהו אינשי קפדי בהכי, ולהתהלה לדוד אסור.

אמנם החי"א (ה' שבת כלל ט"ז סי' ח') ובנ"א שם מסופק היכא דאי לאו איסור דרביע עלה הי' יכול לשתותו, די"ל דדומה לקסמין שרוב בנ"א = בני אדם = יכולין לשתותו, וראי' שהנכרים שותים אותו, דאז בשעת הדחק יש לסמוך על דיעה הא' שבשו"ע הנ"ל דמותר אפילו במשמרת, או י"ל כיון דאינו ראוי לשתותו מחמת איסור הוי כעכורין לגמרי ואפילו בסודרין אסור ונשאר בצ"ע.

ומ"מ אם הי' ע"י שינוי שפיר יש מקום לסמוך ולהתיר כהגנו"ר והתהלה לדוד מודה לו ומטעם אחר כנ"ל, אמנם שפיר הערות דבנ"ד דהוי דרך העולם כן בסינון המים ל"ה ע"י שינוי, וגם התהלה לדוד כתב להתיר רק בדרך אפשר אף ע"י שינוי, ולמעשה כתב וז"ל ולכאורה אפשר להתיר שלא יסנון וישיר מעט בלי סינון עמ"ש ס"ק כ"א, ועכ"פ בסודרין אם ישיר קצת לכאורה פשיטא דיש להתיר, דיש בזה כמה צדדים, די"ל דאינו אלא מדרבנן ודינו כעכור קצת דמותר בסודרין, ובמשייר קצת י"ל דאף בעכורין לגמרי שרי וכו', וצ"ע בכ"ז עכ"ל.

